

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: 34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177 PODUREDNIŠTVO: 34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646	Letna naročnina, Italija Lir 8.000 Letna inozemstvo » 13.000 Letna inozemstvo, USA dol. 15 Poštno čekovni račun: štev. 24/12410
---	--

Leto XXIX. - Štev. 31 (1464)

Gorica - četrtek, 4. avgusta 1977 - Trst

Posamezna številka Lir 200

Sladkor in bič?

Ljubljansko »Delo« je po razpravljanju slovenskega partijskega tajnika o verniku v socializmu z dne 9. julija letos, o čemer smo poročali v prejšnji, tj. 30. štev. »Katol. glas«, objavilo 30. julija dva dopisa, ki pričata, da je položaj vernih v slovenski socialistični družbi slejkoprej še vedno nejasen pojem.

Pisec prvega dopisa je dr. Franc Perko, profesor na bogoslovni fakulteti v Ljubljani, drugega pa Drago Lukič. Med obema dopisoma je stališče protivno. Medtem ko gre prvi v bistvo vprašanja in opozarja, da je pojem sožitja med vernimi in socialistično družbo oz. oblastjo kljub vsej dobri volji še vedno nejasen, pritrjuje drugi pisec odločno izvajanju partijskega tajnika.

MARXOV »RECEPT«

Dr. Franc Perko se sklicuje na izvajanja Borisa Kutina, ki je v poročilu s posveta o verovanju, ki ga je v Zagrebu priredilo predsedstvo jugoslovanskih komunistov, zapisal, da je treba vernost teoretično bolj osvetliti in poskrbeti za odpravo sektaštva, katero je prav tako nevaren nasprotnik jugoslovanske družbe kot klerikalizem.

Marx je »recept« osvobodilja religije, pravi Perko, postavil na podlagi miselnih tokov 19. stol. in diagnoze takratnega religioznega družbenega udejstvovanja. Upravičeno se lahko vprašamo, ali je Marxova diagnoza povsod veljavna tudi danes. Če ni, je treba spremeniti tudi »recept«. Gotovo je, da vernemu kristjanu vera ne pomeni zaslužnja, ampak osvobodilje. Boga ne čutim kot neko silo nad menoj, ampak kot nekaj meni najbolj notranjega, ki me vodi k dobremu in k svobodi.

RAZLIČNA VSEBINA

Večkrat prihaja do nerazumevanja zaradi tega, ker polagamo v posamezne pojme različno vsebino. Tako je npr. tudi za vernega človeka jasno, da mora naša šola temeljiti na znanosti, kakor pravi v svojem članku Fr. Setinec. Toda v pojem »znanstvenost« lahko položimo različno vsebino. Nekateri istovestijo znanstveno z marksističnim, in to zopet z ateističnim — pravi dalje dr. Perko. Jasno je, da takega pojma »znanstvenega« veren človek ne more sprejeti. Znanstvene podmele glede vere so lahko zelo različne in bi bilo neznanstveno trditi, da so prav marksistične edino pravilne... Zelo razveseljivo je, da se dogmatična (nespremenljiva) stališča marksizma glede vere postavljajo pod vprašaj. S tem ni rečeno, da verni pričakujemo, da se bodo marksisti odrekli svojim stališčem, pač pa, da jih ne bodo postavljali kot absolutne, večne, enkrat za vselej veljavne rešitve. (V tem se tudi marksizem pojavlja kot religija - op. p.)

MARKSIZEM NESPREMENLJIV

Boris Kutin omenja, da je cilj marksizma samo preobrazba družbenih odnosov, brezrazredna družba, ne pa družba brez religije. Toda takoj potem pravi: Marksizem se spopada z religijo kot s posebnim pogledom na svet. Marksisti si odkrito prizadevajo, da bi si pridobili ljudi za takšno gledanje in prepričanje. To je sestavni del njihovega boja za revolucionarne spremembe v družbi.

Zato pravi dr. Perko: Prav iz tega tolačenja marksizma izhaja vrsta problemov v odnosih med vernimi in nevernimi pri nas (tj. v Sloveniji).

Iz vseh teh izvajanj se da posneti, da komunisti v Sloveniji oz. Jugoslaviji niso za nasilni boj proti veri, pač pa za prepričevanje javnosti, da znanost samo vero razkriva kot nesmisel, kot praznoverje. To je v skladu z materialističnim naukom Karla Marxa. Zato tudi zavračajo »sektaštvo«, torej krajevne partije, ko na svojo roko preganjajo verne ljudi. Vsled tega tudi pravi Boris Kutin:

PROTI SEKTAŠTVU

Zveza komunistov se bo problema lotila pri glavi, če bo začela pometati pred svojimi pragom. Zato je zelo narobe, da Zveza

komunistov nima jasnega stališča. Zaradi tega pa se tisti posamezniki, ki s svojim delovanjem škodujejo tako ugledu ZK kot napredku družbe, lahko poskrijejo v misle luknje. Ali pa jim tudi ni treba, saj kljub nekaterim zelo kričečim primerom krivcev ne postavimo tja, kamor bi sodili. Zlasti to velja za partijsko kaznovanje, ki ga za sektaške primere sploh ni.

Pisec Drago Lukič iz Ljubljane pa o istem: Sploh imam občutek, da se (hote?) spregleda, da je klerikalizem prav v ne nepomembnem delu slovenske rimskokat. Cerkve bil tendenca, celo legitimna, da pa sektaštvo v vrstah ZK in njeni politiki to nikoli ni bilo, gotovo pa ni nikoli dobilo pravice legitimne tendence ali celo politike. In: Tudi nekateri sektaški primeri so mi znani, vendar menim, da izjemnosti niso temelj, na katerem bi bilo mogoče graditi svet, posebej, ker so bili domala vsi primeri sektaških ravnanj, največkrat že samo namere, ostro zavrnjene s strani Zveze komunistov... »Glave« pri tem niso padale... So pa bili primeri, ko so bile nekatere, na primer, sektaško pisanje tudi zakonsko sankcionirane.

PONOVNO NA STARE TIRE?

»Delo« je s tema prispevkoma končalo objavo tovrstnih razmišljanj in se pridružil mnenju bralca Lukiča (ali je bilo drugače sploh mogoče?). Mnenju, ki pravi, da je položaj vernika v socialistični družbi določen v ustavi le načelno; sicer pa je ta načela treba uresničevati v demokratičnih okvirih socialistične zveze in v njenih koordinacijskih odborih, ki služijo prav tem namenom.

O položaju vernih v socializmu se v Sloveniji torej ne razpravlja več. Ostane pri tem, kar se je doslej povedalo. In to je: primerov samosilja nad vernimi nismo nikoli odobraval. Dobra volja nasproti vernim je v tem, da kaj takega tudi priznamo. Vnaprej bo položaj vernih olajšan (npr. z vrnitvijo nekaterih zaplenjenih cerkvenih stavb ipd.). Toda brezversko stališče komunistov ostane.

Zato tudi Drago Lukič pove glede »znanstvenosti« pouka v šoli: Pri tem velja razumeti ateizem le kot razkrivanje antropološke vsebine religije, kot kritičen odnos tudi do nje, ne pa kot njeno borbeno zanikanje. (Nikjer pa ni govora o kritičnem odnosu do marksizma in njegovega ateističnega materializma!)

Marksisti ostanejo torej vodilni, olajšani položaj vernih pa naj ti povrnejo z večjo zavzetostjo za izgradnjo socializma, ali kot se pravi, za družbeno angažiranost. Naj se bolj navdušeno kot doslej odzovejo pozivom na udarniško delo, za samoprispevke in vse podobne napore za izgradnjo socializma.

Vse to samo po sebi še ne bi bilo tako narobe. Toda zdi se, da so primeri sektaštva, zaplenjenih župnišč, celo cerkva (Sv. Jožef v Ljubljani) in drugih dejanj proti vernim in Cerkvi v Sloveniji tolikšni, da je moralo »Delo« na hitro končati z objavljanjem mnenj svojih bralcev. Da ne bi prišlo na dan vedno več neljubih primerov, ker je bila v preteklosti vsaka meja nastopanja proti klerikalizmu daleč preokračena. Nekaj več graje za take primere in dobre volje za poravnavo krivičnega stanja, ki je še ostalo iz preteklosti, nikomur ne bi škodilo, pač pa samo prineslo več prepričljivosti in medsebojnega zaupanja med verno in socialistično družbo oz. med verne in neverne; da ostanemo pri tej najblažji oznaki sicer težavnih ideoloških razmer.

• Za škofijo Linz v Avstriji sta škof dr. Franz Zauner in pomožni škof dr. Wagner napisala pastirsko pismo, v katerem govorita o izpolnjevanju nedeljske dolžnosti v poletnem času, ko obstaja večja nevarnost za opuščanje nedeljske maše. Posebno prosita organizatorje izletov, športnih iger in ljudi, ki so zaposleni v tujem prometu, naj vskladijo svojo dejavnost z nedeljsko dolžnostjo, saj je božji blagoslov važen dejavnik pri našem delu.

Za obnovo naše dežele

Rimski parlament je, predno je odšel na poletne počitnice, odobril poseben zakon o obnovi krajev, ki jih je prizadel lanski potres. Določil je vsoto približno 3.300 milijard lir, podrobno uporabo te pomoči pa je prepustil deželni svet. Ta je takoj prevzel nase veliko odgovornost, kako bo uporabil nakazano podporo in kako bo izpeljal vsestransko obnovo ne samo potresnega področja, temveč v zvezi s tem tudi ostalih krajev dežele Furlanije-Juljske krajine, posebno še v zvezi z izvajanjem Osimskih sporazumov.

Naš deželni svet je razumel, kaj pričakujejo od njega, in se je na to pripravil. Vse stranke ustavnege loka so se sporazumele v nekaterih temeljnih točkah, ki so jih izdelali kot poseben dokument. Tega je sprejel deželni svet na seji 28. julija. Za dokument so glasovali DC, PCI, PSI, PSDI, PRI, PLI in Slovenska skupnost. Ta temeljna listina za obnovo dežele obsega 10 točk.

GLAVNA DOLOČILA

1. **Obnova:** Deželni svet se obvezuje, da bo v čim krajšem času izdelal načrt za obnovo in razvoj ne samo potresnega področja, temveč celotne dežele. Za potresno področje je treba takoj izdati navedbe za najbolj nujne posege.

2. **Slovenska narodna skupnost:** Ta ni samo neka danost, pravi resolucija, ampak je tudi socialen, gospodarski in ne samo politični problem, ki že dolgo čaka na ustrezno rešitev. Dežela se zato obvezuje, da bo v duhu Osimskih sporazumov in v skladu z načeli, izraženimi v 6. členu republiške ustave in v 3. členu deželnega statuta, od parlamenta in vlade zahtevala, naj se sprejmejo ukrepi za globalno zaščito pravic narodne manjšine.

3. **Področja:** Deželni teritorij bo razdelili v področja, da bo na ta način lažje izpeljati gospodarsko obnovo in programirani razvoj.

4. **Gorske skupnosti** se morajo podpreti s finančnimi sredstvi in s potrebnim osebjem, da bodo kos nalogam, ki jih zanje predvideva poseben zakon za obnovo Furlanije.

5. **Nove naloge:** Zaradi novih in odgovornih nalog, ki čakajo dežel-

ni svet, se deželni odbor mora preurediti, sorodna odborništva se med seboj povezati; ustanoviti se mora poseben urad za programiranje.

6. **Posebna komisija** za potresno področje je bila ustanovljena lani kmalu po potresu. Ta komisija se mora ohraniti in okrepiti, da bo zasledovala in vsklajevala celotno obnovo potresnega področja.

7. **Osimski sporazumi.** Posebna komisija že obstaja v okviru deželnega odbora. Tudi ta komisija se mora ohraniti in okrepiti, ker bo le z njeno dejavnostjo dežela prisotna pri izpeljavi določil sporazuma v Osimu.

Končno govori dokument še o gospodarskem položaju v deželi, kjer bo treba pospeševati zaposlenost mladine, ohraniti in povečati število delovnih mest, podpreti srednjo in malo obrt ter industrijo. Vodstvo komisij in raznih ustanov se bo razdelilo v soglasju s sporazumom med strankami na državni ravni. To se pravi, da bodo v komisijah in v ustanovah zastopani tudi PCI in ostale stranke.

Iz povedanega je razvidno, da je dokument programatičnega zna-

Šesto srečanje na Kamenici

Čeprav vreme ni bilo ugodno in so plove večkrat prisilile ljudi, da so si poiskali zasilno zatočišče, so pa vendarle priredili — Zveza emigrantov in beneška kulturna društva — uspehi, da se je »kulturno srečanje med sosednimi narodi« na Kamenici v nedeljo 31. julija moglo skoro v celoti izpeljati.

Prireditve se je pričela s sv. mašo v štirih jezikih, ki jo je opravil v somaševanju z beneškimi duhovniki videmski pomožni škof msgr. Emilio Pizzoni. Pred mašo je spregovoril trbiški župnik Cencič, ki je dejal, naj bi bila sv. maša istovrstno prošnja daritev za žrtve lanskega potresa, obenem pa izraz zahvale vsem, ki so potresencem pomagali pri duhovni, kulturni in materialni obnovi. Pozdravil je tudi msgr. Pizzonija. S tem je videmska škofija znova pokazala odprtost in razumevanje do problemov beneških Slovencev. Spregovoril je tudi sam škof ter vsem zaželel miru in ljubezni. Med mašo je nekaj otrokom podelil zakrament sv. birme.

Glavni govornik na prireditvi je bil prof. Beppino Krizetič. Dejal je, da je pomoč iz

čaja; pomeni sporazum med strankami o nadaljnjem delu za gospodarsko, socialno in kulturno rast v naši deželi in ne samo obnovo po potresu prizadetega področja. Stranke večine in stranke manjšine želijo skupno sodelovati in s tem tudi skupno nositi odgovornost. Kako bo to sodelovanje potekalo v praksi, bo pokazala bodočnost.

NAŠE NEZAUPANJE

Mi Slovenci kot narodna skupnost v deželi Furlaniji-Juljski kajini dogovor odobravamo, kot je izpričal tudi glas dr. Stoke. Toda bojimo se, da bo glede zaščite naših pravic, ki o njih govori deželni dokument, ostalo pri lepih besedah. V tem strahu nas potrjuje usoda naše zahteve po samostojnem šolskem okraju. Deželni odbor je imel najlepšo priložnost, da bi pokazal dejansko pripravljenost in politično voljo zaščititi slovenske šole v deželi s predlogom o samostojnem šolskem okraju. Pa vemo, da tega ni storil. Zato ne zaupamo tudi novim lepim besedam, kakor ne zaupamo politiki PCI in ANPI do slovenske narodne skupnosti v naši deželi.

Slovenije po potresu ustvarila na obeh straneh meje stik, ki je ne glede na ideološke razlike okrepil zgodovinske, jezikovne in kulturne vezi. Osimski sporazum je označil kot dogodek, od katerega tudi beneška slovenska skupnost mnogo pričakuje. Ponoval je zahtevo, da italijanska država v skladu z določili ustave prizna beneškim Slovincem jezikovne, narodnostne in kulturne pravice ter jim omogoči gospodarski in socialni razvoj, da ne bo treba več iskati zaposlitve v tujini.

Pri izvedbi kulturnega programa so dali organizatorji prednost tistim skupinam, ki so prišle bolj od daleč. Nastopili so Veseli planšarji iz Slovenije, pevski zbor iz Korške, folklorni skupini iz Pasian di Prato in iz Rezieje, odpasti pa je moral nastop beneških pevskih zborov, kakor tudi družabni del, ki bi moral biti zvečer ob glasbi Veselih planšarjev.

Tito bo obiskal Sovjetsko zvezo

Jugoslovanski predsednik Tito bo v drugi polovici avgusta uradno obiskal Sovjetsko zvezo. Tita sta povabila CK KP in predsednik vrhovnega sovjeta. Iz Moskve bo Tito ob isti priložnosti nadaljeval pot v LR Kitajsko in Sev. Korejo.

Jugoslovanski protest v OZN

Sklep ameriškega sodstva, da izpusti na začasno svobodo tri hrvaške nacionaliste, ki so 14. junija vdrl v sedež jugoslovanskega predstavništva pri OZN »omogoča teroristično dejavnost proti Jugoslaviji in njenim predstavnikom v ZDA«, tako pravi protestna nota, ki jo je jugoslovanski predstavnik pri OZN poslal vladi ZDA. »Vso odgovornost za morebitne posledice bo nosila ameriška vlada,« nadaljuje nota, kajti »zelo čudno je dejstvo, da so sodni organi države New York in prav tako tudi zvezni sklenili vrniti svobodo zločincem, ki so pripravljeni narediti tudi najtežje zločine.«

Trojico hrvaških nacionalistov so obtožili, da so se polastili sedeža jugoslovanskega predstavništva pri OZN potem ko so streljali na stražo.

■ Glavni tajnik DC Benigno Zaccagnini si je zlomil stegnenico ter bo moral počivati vsaj 40 dni. Zaradi tega je vodstvo DC napovedano sejo vsedržavnega sveta stranke preložilo za nedoločen čas.

Smrt nadškofa Makariosa

Na Cipru je umrl zadet od kapi nadškof Makarios, predsednik ciprske republike. Ko je bil Ciper še angleška kolonija, je skupaj z generalom Grivasom začel oborožen odpor zoper Angleže. Zato so ga Angleži za nekaj časa internirali na Seyčelskih otokih v Indijskem oceanu. Kasneje se je vrnil in ko je Ciper postal samostojna republika, so ga proglasili za predsednika države. Vladal je avtoritativno in ni hotel ničesar slišati o avtonomiji za turško manjšino, ki živi na otoku in šteje 130.000 pripadnikov. Vsled tega je prišlo leta 1963 in še večkrat kasneje do krvavih spopadov med obema skupnostima. OZN je morala poslati svoje varnostne sile, da se je otok vsaj nekoliko pomiril. Sprva je bil Makarios za »enosisa«, za združitev z Grčijo, ko pa je videl, da velesile niso za to, je to misel opustil. To so mu grški nacionalisti zelo zamerili in uprizarili leta 1974 zoper njega udar. Moral je pobegniti. Turki pa so to izrabili, da so vdrl na Ciper, zasedli petino otoka ter na njem ostali kot okupacijska sila do danes. Makarios

se je kasneje vrnil in prevzel oblast samo nad grškim delom Cipra, čeprav se je še vedno smatral za predsednika ciprskih Grkov in Turkov. Toda njegova zvezda je šla neizprosno v zaton. Zapustili so ga »neuvrščeni« s Titom na čelu, Sovjetska zveza je pozabila nanj in za lastno Grčijo je postal nezanimiv. Smrt mu je prihranila nova razočaranja.

■ Ministrski predsednik Andreotti in zunanji minister Forlani sta se po uspešnem obisku v Washingtonu vrnila v Rim, kjer sta na vladni seji takoj poročala o svojem potovanju. Forlani pa je govoril še o svojem obisku v Lizboni in o srečanjih, ki jih je imel v zadnjih časih z zunanjimi ministri držav EGS. Obrambni minister Lattanzio je s svoje strani poročal o nedavnem obisku, ki ga je opravil na Malti. Na isti seji je bil odobren zakonski osnutek o državnem proračunu za lansko finančno leto ter zvišanje cen nekaterih vrst cigaret. S 1. avgustom se je tudi prekinila vsa politična dejavnost v državi.

Mož, ki je odprl pot na Luno

17. junija 1977 je v Washingtonu umrl Werner von Braun; učakal je 65 let. Ta mož je tisti, ki je Američanom odprl pot na Luno. Po rodu je bil Nemec in je za Hitlerja zgradil tajno orožje V1 in V2, prve rakete, s katerimi so Nemci bombardirali London od septembra 1944 do marca 1945.

Po vojni v maju 1945 se je von Braun s skupino sodelavcev predal Američanom. V njih službi je nadaljeval svoje študije o poletih v vesolje in na Luno. To se mu je posrečilo v juliju 1969, ko sta prva dva ameriška vesoljca pristala na Luni.

Gre torej za učenjaka prvega reda. Ali za čudo, von Braun je bil veren mož. To je v velikem svetu manj znano. Zato ne bo odveč, če iz nekega italijanskega tednika prevedemo nekaj njegovih izjav, ki bodo potrdile, da je Werner von Braun bil veren kristjan.

ZNANOST IN VERA IŠČETA RESNICO

»Pogosto mislim na znane Kantove besede: Dve stvari sta, ki zbujata v meni zmeraj novo in zmeraj večje občudovanje in strah, kolikorkrat nanje pomislim; to sta zvezdnato nebo nad mano in moralni zakon v meni.«

Te besede nemškega filozofa na kratko povzemajo večno prizadevanje človeka, da bi razumel dve važni resničnosti človeškega bivanja: zakone ustvarjenega sveta in namene, ki so v njegovi osnovi.

S pomočjo znanosti skuša človek razvozlati zakone stvarstva. S pomočjo vere skuša razumeti namene Stvarnirove. Vsa približevanja vere in znanosti pomeni iskanje dokončne resnice.

NARAVNE ZNANOSTI IN VERA IMAJO DOSTI SKUPNEGA

Vesoljski poleti koristijo najprej naravoslovnim znanostim. Naravoslovnost znanosti, ki se trudijo, da bi spoznale stvarstvo, in vera, ki stremlje, da bi razumela Stvarnika in njegove načrte, imajo mnogo skupnega. Kljub temu ostajajo nekatere težave med vero in znanostjo.

Znanost cvete na polju skepticizma, dvomov, v zakoreninjenem nezaupanju v trdnost spoznanj in odkritij, ki so jih izdelali prejšnji raziskovalci.

Znanstvenik mora priznati, da nikakor ni njegova zadeva, da bi spoznal absolutno Resnico. Istočasno ga pa priganja želja, da bi se čimbolj približal absolutni Resnici. Nasprotno pa vera poganja na polju zaupanja v večno resnico Razodetja.

Možno je, da bo praznina med vero in znanostjo napolnjena takrat, kadar bodo naravne znanosti zmožne dokazati, da poleg razsežnosti prostora, časa in materije obstajajo še druge razsežnosti, brez katerih ni mogoče razumeti zadnje resničnosti. Morda bo nekega dne zgodovina izpričala, da so nam vesoljski poleti dali ključ do tega novega spoznanja.

WERNER VON BRAUN O KRISTUSU

Danes je v modi, da filmske zvezde in zvezdice, oporečniki in oporečnice vprašujejo o raznih človeških problemih kot bi mnenje teh navadno puhoglavih imelo kako posebno vrednost. Resnih ljudi, resnih znanstvenikov pa skoro nihče ne vprašuje. Zato vprašajmo mi Wernera von Brauna o Kristusu. Takole odgovarja:

Kako moremo spoznati Boga? Karl Barth, svetovno znani teolog, ki je pred nedavnimi umrl, je razlagal, kako sv. pisimo uči, da more človek najti Boga samo s pomočjo Jezusa Kristusa. Katere koli iskanje Boga, ki se opira samo na človeško izkušnjo, tako je trdil Barth, je jalovo početje, ki more privedi le do odkritja malika, ki ga ustvari človek sam.

V našem iskanju Boga bi moralo življenje Jezusovo biti središče naših naporov in naših navdihov. Resničnost njegovega življenja in njegovega vstajenja, ki se ga mi kristjani spominjamo za veliko noč, tvorijo upanje človeštva.

Kristus je tisti, ki je človeku dal moralni zakonik. Njegova zapoved: »Ljubi svojega bližnjega kot sam sebe«, je bil temelj mirnega sožitja človeškega rodu. Toda bil je še neki drugi zakon, še bolj revolucionaren: »Ljubi svojega sovražnika«. Čeprav so to zapovedi zmeraj bolj malo spoštovali, je ni mogoče zbrisati in ne pozabiti.

Tako opažamo, da imajo ljudje vesoljske dobe vrsto moralnih zapovedi, ki so rezultat dolge razvojne poti. Samo v okviru teh zapovedi je mogoče živeti življenje, ki je koristno, srečno in polno sadu.

Zakaj bi torej morali dvomiti o teh zapovedih, se jih ne držati in jih nadomestiti z načeli, ki jih je ustvaril človek? Zakaj se moralist v svojem življenju ne drži moralnih zakonov, tako kot znanstvenik uboga fizične zakone?

Jasno je, da človek ravna drugače kot

sončnica ali čebela. Človeka ne vodi samo nagon; človek je razumno bitje, ki loči med dobrim in zlom. Če človek ne živi po teh zakonih, je zato, ker jih noče poznati. Noče slediti tistim zapovedim. Noče uporabiti tistih dinamičnih sil in tistih navdihov, ki izžarevajo iz Kristusovega življenja.

Ko je skoro pred dva tisoč leti svet začel spoznavati Kristusa, je pričevanje njegovih učencev ta svet zrevolucioniralo. Isto bi se lahko ponovilo danes. Jaz ne obupujem niti, kadar gledam razkroj današnje družbe. Trdno verujem, da bodo kljub trenutnim porazom, s katerimi mora človeštvo računati v teku stoletij, človekove poti, pod vodstvom božjim, vodile k njegovemu vzponu in k stalnemu izboljšanju razmer.

Družbeni napredek je neposredna posledica vedno rastočega priznanja določenih moralnih zapovedi, ki so bile odkrite v iskanju božjih načrtov, to se pravi po veri.

Zlata maša ljubljanskega nadškofa



B. Jakac: Portret nadškofa dr. Pogačnika

Ljubljanska stolnica in z njo tudi cela slovenska Cerkev je v nedeljo 31. julija doživela enega velikih praznikov, ki bodo ostali v njenih letopisih: nadškof in metropolit dr. Jože Pogačnik je obhajal svoj zlatomašni jubilej.

Če je novo mašo imel v daljnem Innsbrucku ob navzočnosti le manjšega števila prijateljev in sorodnikov, se je ob njegovi zlati maši zbrala vsa Slovenija, zlasti še ljubljanska škofija. Prišli so apostolski pronuncij msgr. Cecchini, potem vsi slovenski škofje, poleg njih še dr. Kuharič iz Zagreba in msgr. Pavličić z Reke, pa msgr. Peter Cocolin iz Gorice, veliko število duhovnikov, med njimi dr. Lojze Škerl, škof vikar iz Trsta, ter msgr. Louis Baznik iz Clevelanda. Verniki so do zadnjega kotička napolnili obširno stolnico sv. Miklavža in zvesto vztrajali ves čas slovesne maše, ki se je začela ob 16. uri, končala pa šele po 18. uri.

Pred začetkom maše je pronuncij Cecchini na glas in v slovenskem jeziku zmolil posebno molitev za škofa-jubilanta, po možnosti škof Lenič je imel uvodno misel v dnevno mašo, po evangeliju je pa zbralim vernikom, duhovnikom in škofom spregovoril.

OD TEDNA DO TEDNA

■ Sv. oče je za naslednika msgr. Pellegrina imenoval za turinskega nadškofa msgr. Anastasia Alberta Ballestrera, od leta 1973 nadškofa v Bariju. Novi nadškof je star 63, je po rodu iz Genove ter pripada redu bosonogih karmeličanov. Od 1955 do 1967 je bil vrhovni predstojnik tega reda ter se je v tem svojstvu tudi udeležil 2. vaticanskega koncila. Poleg tega je bil član papeške komisije za revizijo kanonske prava.

■ Ves teden so bili boji v pokrajini Oga-den, ki sicer pripada Etiopiji, lasti pa si jo sosednja Somalija. Ker se je sedanja etiopska vojaška vlada naslonila na Sovjetsko zvezo, sta začeli Vel. Britanija in ZDA podpirati Somalijo, čeprav je bila ta do nedavnega najbolj zvesta zaveznica SZ na tem območju.

■ Severnoameriški zunanji minister Cyrus Vance je na dvanajstdnevem potovanju po državah Bližnjega vzhoda. Obiskal bo Egipt, Libanon, Sirijo, Jordanijo, Saudsko Arabijo in Izrael. Namen obiska je po njegovih lastnih besedah omiliti razlike med stališči nasprotnih si strani ter pospešiti ponovno sklicanje ženevske konference.

SLOVENSKA DELEGACIJA PRI ANDREOTTIJU

V torek 9. avgusta bo predsednik vlade Giulio Andreotti sprejel v palači Chigi v Rimu delegacijo slovenske manjšine v Italiji. Predstavniki SSK, PCI, PSI, SSO, SKGZ ter beneških kulturnih društev bodo vladnemu načelniku orisali zahteve slovenske narodne skupnosti v zvezi z zaščito naše manjšine.

★

■ Strahovit požar je v Lignanu uničil dvonadstropno stavbo, ki so jo zgradili pred 11 leti in sta bila v njej restavracija in nočni lokal. Poleg tega je bila v njej še velika konferenčna dvorana. Od poslopja so ostali le zunanji židovi in streha, škode pa je za več kot dve milijardi lir.

■ Dva sedeža tujih letalskih družb v Milanu sta bila žrtev atentata. Najprej je peklenski stroj eksplodiral pred uradi švicarske »Swissair«, kasneje pa še pred uradi sovjetskega »Aeroflota«. Obakrat je bilo nekaj gmotne škode.

voril mariborski škof dr. M. Držek. Čeprav bolehen je s krepko in jasno besedo orisal lik katoliškega škofa in njegovo poslanstvo. Nato je pred obhajilom spregovoril še škof Jenko in na koncu maše pred zahvalno pesmijo je povzel besedo jubilar sam, ki se je zahvalil Bogu za lepi dan.

Stolni zbor pod vodstvom prof. Trošta je izvajal latinsko Monteverdijevo mašo za štiri glasove. Posebno pa so bile občutene tiste pesmi, ki jih je pelo vse ljudstvo (darovanijska, Hvala večnemu Bogu, Marija skoz življenje...)

Po maši je bil slovesen sprejem v škofijski palači, združen z večerjo. Med povabljenimi gosti je bil tudi Stane Kolman, predsednik verske komisije. Tu so g. jubilara pozdravili msgr. Kuharič kot predsednik jugoslovanske škofovske konference, msgr. Pavličić ter msgr. Cocolin, ki je pozdravil po slovensko in italijansko ter želel, da bi se odnosi med goriško Cerkvijo in Cerkvijo v Sloveniji zmeraj bolj poglabljali in razvijali. V imenu teološke fakultete je pozdravil dr. Perko, njen dekan. Med večerjo je nadalje povzel besedo tudi Stane Kolman, ki je v imenu državnih oblasti čestital dr. Pogačniku in omenil, da so se odnosi med Cerkvijo in državno oblastjo izboljšali tudi po zaslugi gospoda jubilara.

Nadškof dr. Jože Pogačnik se je rodil v Kovorju pri Trzinu 28. septembra 1902. Srednjo šolo je naredil v Ljubljani. Hodil je na klasično gimnazijo in bil obenem gojenec Marijanišča. Kasneje je leta 1937 sam postal ravnatelj tega zavoda.

Bogoslovne študije je dovršil na znanem jezuitskem zavodu »Cassianum« v Innsbrucku, kjer je tudi doktoriral iz teoloških ved in bil obenem posvečen v duhovnika 25. julija 1927.

Po povratku v ljubljansko škofijo je bil najprej kaplan v Kranju, nato v Trnovem. V Trnovem je imel za župnika Fr. Sal. Finžgarja, ki mu je čez čas predal odgovornost za Mohorjevo družbo v Celju in uredništvo mesečne družinske revije »Mladika«. V času ravnateljstva v Marijanišču je tudi postal profesor verouka na ljubljanskem učiteljskem, leta 1945 pa še stolni kanonik.

Škof Anton Vovk ga je v času, ko je Cerkev v Sloveniji doživljala svoj križev pot, imenoval za generalnega vikarja. Kot mnogi drugi sobratje je bil obsojen na več let ječe, kasneje pa pomilostjen. To ječ je sv. oče Pavel VI. v svoji poslanici ob 50-letnici mašništva posebej omenil kot dokaz, da je bil nadškof Pogačnik neomajno zvest Cerkvii in Apostolskemu sedcu. Papež Janez XXIII. ga je 28. februarja 1963 imenoval za ljubljanskega pomožnega škofa. Po Vovkovi smrti 7. julija 1963 je postal najprej administrator ljubljanske nadškofije, 2. marca 1964 pa redni ljubljanski škof. 22. novembra 1968 je bil povišan v metropolita ljubljanske cerkvene pokrajine.

★

Slovenska birma v Montrealu

V Montrealu imajo Slovenci svojo lastno faro, posvečeno sv. Vladimiru. Letos aprila, po petih letih, so znova imeli sv. birmo, h kateri je pristopilo 47 deklic in dečkov. Birmoval je pomožni škof iz Toronta dr. Alojzij Ambrožič. Cerkev je bila slavnostno okrašena po stari slovenski navadi. Domači umetnik Vinko Petkovšek pa je za pomožnega škofa izdelal krasen škofovski grb. Po maši so birmanci in udeleženci imeli zakusko v farni dvorani.

Dragemu prijatelju v spomin



Naj začnem z Josipom Sitarjem: »Grob se za grobom vrsti, visoka porašča jih trava. Eden med njimi se ni bilke zelene rodil...« Ta je tvoj grob, dragi Jože, tam pod Karavankami v slovenski Koroški. Ob grobu so ti tvoji otroci zapeli: »Gozdič je zelen, travnik je razcveten... Pomlad že prišla bo, mene pa več ne bo...« Res, ne bo te več. Težko si predstavljamo, da je to resnica. Jožeta Vošnjaka ni več. Nič več ne bomo slišali tvojega zvonkega smeha, šaljive besede, prijetnega tenorja: umolknil si za vedno.

Polna te je bila vsa slovenska zemlja. Zelena Stajerska te je zibala v Sentjurju blizu tam, kjer je A.M. Slomšek pri Sv. Ožbaltu ovce pasel, pa mislil na šole v daljnem svetu. Tudi ti si mislil na šole in šel v Maribor ter sanjal, da boš zdravnik, kot drugi Vošnjaki pred teboj. Toda v šesti šoli se je Bog poigral s tabo. Tifus te je za dolgo priklenil na posteljo. V dolgih urah boleznih in okrevanja na domu si se zamislil v svoji duši. Kam naj gre moja pot? Odločil si se, da pojdeš za božjim Zdravnikom duše zdraviti. Postal si duhovnik, prepričan, da bo Stajerska tvoj del božjega vinograda.

Letos si dne 5. julija obhajal 40 let mašništva. Tvoj prijatelj in sošolec je pri pogrebu omenil to obletnico, kako ste se komaj dva tedna prej vsi zbrali in skupno obhajali ta mašniški jubilej. Bil si vesel kot zmeraj, morda celo razposajen, kot si bil ob najboljših slovenskih prilikah. Toda komaj čez štirinajst dni si v soboto 23. julija zvečer omahnil na vratih prijateljske hiše v Sentjanžu v Rožu. Kakor bi te spodkotalo. Onemela je Koroška, tvoja zadrnja škofija, onemela mariborska, začudili smo se in nismo mogli verjeti tvoji znanosti in prijatelji na Primorskem. A je, na žalost, bilo res.

Po štirih letih uspešnega dela v domači škofiji te je vojna vihra zgrabila kot toliko drugih. Toda želel si biti »prost pri-



Pok. Jože Vošnjak (levo), Marjan Spacapan in pisec tega spominskega članka na enem potovanju po Evropi

Kazimir Humar

Sodni proces proti Waraschu in proti Selanom

Avstrijsko vrhovno sodišče je odločilo, da naj bo obravnava proti glavnemu tajniku Narodnega sveta koroških Slovencev, Filipu Waraschu na deželnem sodišču v Solnogradu. Warasch je bil januarja letos obtožen, da je nekoga nagovarjal, naj za dan preštevavanja novembra lani razstrelji glavni transformator v Celovcu, tako da bi mesto ostalo v temi. Ovadba sploh ni bila utemeljena.

Proti mladim fantom iz Sel, ki so na dan preštevavanja odnesli glasovalno skrinjo in jo uničili, je bil tudi uveden sodni postopek. Zanje bo po odločitvi istega vrhovnega sodišča obravnava pred deželnim sodiščem na Dunaju. Zagovarjati se bodo morali 19-letni Fortunat, 22-letni Marjan, 28-letni Peter Olip ter 19-letni Florijan Jug. Obravnave so bile prenesene izven območja celovškega sodišča na zahtevo slovenskih odvetnikov, ki poudarjajo, da obtoženi niso zakrivali kaznivih dejanj, ker so ravnali v samooobrambi iz političnega prepričanja. Takšno možnost predvideva tudi avstrijski zakonik. Na Koroškem pa da sodišče ne bi moglo biti objektivno.

čeka. Zato si se še dočasa prebil v Ljubljano in leta 1941 odšel na Dolenjsko v dušno pastirstvo. Tam si doživel začetke partizanstva in vaških straž. Pogosto si nam razlagal, kako je prišlo do tega tragičnega razkola med slovenskimi ljudmi: na eni strani OF in partija, ki sta ljudi silili v upor zoper okupatorja, na drugi strani številni možje in fantje, ki so v tistih časih videli nesmisel in pogubo tega početja, ki je povzročalo samo nove žrtve nedolžnih ljudi. Razlagal si nam, kako so ti fantje samohotno začeli misliti na samooobrambo.

Po 8. septembru 1943 si se mimo Turjaka prebil v Ljubljano: na kmečkem vozu si peljal ranjenega človeka. V tedanji Ljubljani pa nisi imel dela, zato si z veseljem sprejel ponudbo, da bi odšel na Primorsko v okviru Zimske pomoči, ki jo je tedaj nemška okupacijska oblast organizirala. Tako si leta 1944 prišel v Gorico. Začelo se je desetletje tvojega bivanja in delovanja med nami na Goriškem. Prišel si nepoznan, toda kmalu si našel stike z nami duhovniki in verniki. Se bolj si se vključil med nas naslednje leto, ko si v jeseni 1945 prevzel dušno oskrbo v Štmaru in Pod-sabotinu. Nisi namreč hotel v begunstvo, tvoja želja je bila, da ostaneš vsaj med slovenskimi ljudmi, ker nisi mogel več na Stajersko.

V Štmaru te imajo vsi v zelo dobrem spominu, še bolj pa v Jamljah, kamor si šel iz Štmaru. Upravljal si Jamlje in Dol in se živo udeleževal tudi na kulturnem področju. Pristopil si med sotrudnike Katoliškega glasa, v uredništvo Pastirčeka. Vse je kazalo, da boš ostal na Goriškem. Toda nepričakovano si se odločil za Koroško. Ugotovil si, da v Italiji ne boš dobil državljanstvih pravic; na Koroškem si imel prijatelje, ki so te tja vabili in končno izvalili. Zapustil si nas in sprejel službo dušnega upravitelja v Sentjanžu v Rožu.

Vem, da si pravzaprav težko odšel iz Primorske in da si se pozneje večkrat vpraševal, ali si prav napravil. Tudi mi smo se vpraševali, ali nismo bili tudi sami krivi, da si odšel. Ostale so pa prijateljske vezi med nami in tabo. Zlasti Jamelci te niso pozabili. Zato so hoteli biti navzoči na tvojem pogrebu in Fantje izpod Grmade so ti ob grobu zapeli še zadnjo pesem v slovo.

Dvajset let si preživel med Slovenci na Koroškem. To so poudarili tvoji sobratje ob pogrebu. Udeleževal si se kot dober dušni pastir, ki je prenovil cerkev, župnišče in pravkar začel misliti na obnovo cerkvene strehe. Vadal si cerkveno petje in nisi pozabil tudi na kulturno delo. V Sentjanžu si organiziral farno mladino in z njo naštel številne igre. Z nekaterimi si gostoval tudi v Katoliškem domu v Gorici; zadnjič letos s Slovenskim pasijonom. Bil je to lep večer, pristrčno srečanje. Kdo si je mislil, da si zadnjič med nami?

Korošci so ti hvaležni tudi za urejevanje verskega lista »Nedelja«, s katerim si segel v sleherno slovensko koroško vas.

Rač si potoval. Skupaj sva prepotovala skoro vso zapadno Evropo od Fatime do Estergoma na Madžarskem, od Hamburga do Aten. Prijetno je bilo v tvoji družbi. Skupaj z drugimi si bil v Moskvi, Carigradu, Egiptu, ZDA. Sedaj je tvoje zemsko potovanje dokončano. Zaključilo se je na zelenem pokopališču v Sentjanžu, tvoja duša pa je odpotovala na poslednje potovanje, kamor bomo pripotovali vsi. Na svidenje, dragi Jože! Bog naj ti poplača vse dobro, kar si storil za vernike v vseh slovenskih škofijah.

Kazimir Humar

★

V afriški državi Gvineja, ki jo diktatorsko vlada levičarsko usmerjeni Seku Toure že dolgo vrsto let, je nadškof Cidimbo v zaporu od leta 1971. Sedaj ima 56 let. Prvih šest let je preživel v strogem zaporu, to se pravi v majhni celici, v kateri je bilo od dvoje do osem oseb. Zaporniki med seboj niso smeli govoriti. Na dan so prejemali dva kozarca vode in pili hrano. Navadno so bili brez obleke, spali pa so na golih tleh. Ponoči so jih zasliševali in tudi mučili. Po zadnjih poročilih so nadškofa Cidimba premostili v zapor z bolj človeškimi pogoji, čeprav ne moremo reči, da se bo s tem njegov križev pot kmalu končal.

Zlatomašno slavie v Sovodnjah

29. junija 1898 se je rodil v Sovodnjah v družini Pelicon otrok, ki so mu dali ime Serafin. Življenjska pot ga je pripeljala iz rodnega kraja v Ljubljano, kjer je stopil leta 1915 na Rakovniku v salezijansko družbo. Noviciat je opravil v Pleszowu na Poljskem, kjer je tudi v mestu Krakov dovršil gimnazijske študije. Bogoslovje je študiral v Rimu, kjer je svoje napore leta 1927 kronal z doktoratom iz teologije. Vrnil se je v Slovenijo in bil 31. julija, torej pred 50 leti, posvečen za duhovnika. Leta 1930 pride v Zagreb, kjer ostane z majhnimi presledki do danes. Deloval je v nadškofijskem semenišču, kjer si je prizadeval za oblikovanje bodočih duhovnikov, zadnjih 15 let pa je bil vodja salezijanskih novincev ter šest let tajnik hrvaške salezijanske province. Od lani je duhovni pomočnik in spovednik na fari Rudeš pri Zagrebu.

G. Lojze Jurak, ki je bil njegov gojenec v salezijanskem noviciatu v Zagrebu in tudi navzoč na zlatomašnem slavu v Sovodnjah, je njegov lik takole označil: »Dr. Serafin Pelicon je kot dober Don Boskov sin doumel, da je treba biti svet kot ustanovitelj salezijancev; da je treba biti vedno vesel, čeprav pride do težav; da je treba biti delaven do smrti; da je treba biti z Bogom povezan kot Don Bosko; da se je treba izročiti v božje roke in voljo predstojnikov brez pomislekov. Dr. Pelicon ni v neuspeh izpadel razočaranjem; tudi ni nikdar izgubil vere v ideale, katere si je izbral. Zato ga globoko cenimo!«

Kljub temu, da se je dr. Serafin Pelicon čisto predal službi za hrvaško ljudstvo, pa ni nikdar pozabil, da je po rodu Slovenec. Vsako leto se je v poletju vračal v svoj rodni kraj. Tudi letos je prišel. Kaj bolj naravno, da ga je krajevni dušni pastir g. Marjan Komjanc povabil, da opravi v Sovodnjah svojo zlato mašo kakor jo je 3. julija opravil v Rudešu pri Zagrebu.

In tako so Sovodnje preteklo nedeljo 31. julija doživele zlatomašno slavo, ki je pritegnilo k sodelovanju vse farno občestvo in izzvenelo v mogočen slavošpev Kristu-sovemu duhovništvu. Slabo vreme ob začetku sv. maše ni bila nobena ovira, da se cerkev ne bi napolnila do kraja. Ob vходу je zlatomašnika pozdravil domači župan Jožef Češćut, pri oltarju pa dve deklici v sovedenjski narodni noši, ki sta jubilatnu izročili šopek cvetic s slovenskimi barvami. Pričela se je sv. maša. Poleg zlatomašnika sta sodelovala domači župnik in Mirko Zorn, tudi zlatomašnik, dr. Rudolf Klinec, ki je bil slavnostni govornik ter trije salezijanski sobratje, ki so prišli iz Zagreba: Drago Brumec, 81 let star, velik prijatelj zlatomašnika, ki mu je bil vse življenje neločljiv spremljevalec ter mlajša duhovnika Josip Koščak in Lojze Jurak. Kasneje se je pridružil še župnik iz Rupe-Peči prof. Drago Butković.

Uvodne besede je spregovoril sam slavljene, dr. Klinec pa je v pridigi prikazal jubilatovo življenjsko pot ter razvil nekaj misli o katoliškem duhovništvu. Berila sta brali dve dekleti, evangelij pa domači župnik. Stregli so dekci in deklice v narodnih nošah. Darovanje je zajelo vso cerkev. Na koru so skupno nastopili kar štirje sovedenjski zbori: sovedenjski nonet, zbor starejših pevk, redni zbor in mladinski zbor. Bilo jih je okoli 50. Vsi so bili nato povabljeni na slavnostno kosilo v gostilno pri Tomažu, kjer so s svojim petjem vso slavnost še popestrili. Njih pogostitev je bila misel g. Komjanca in zelo hvale vredna, saj pevci mnogo časa žrtvujejo za božjo službo in druge javne nastope, navadno pa le malo priznanja prejmejo. Pred koncem sv. maše je spregovoril g.

Josip Koščak iz Zagreba in se zahvalil v imenu salezijanske družbe za tako skrbno pripravljeno slovesnost. Z zahvalno pesmijo se je zaključila dopoldanska pobožnost v cerkvi.

Zlatomašnik, sobratje, sorodniki, drugi povabljeni in pevci so nato odšli na kosilo k Tomažu. Prav hitro je ozračje postalo domače. Poleg petja so kosilo poživil različni nagovori. Prvi je bil sam jubilat, drugi njegov osebni prijatelj Drago Brumec, ki mu dr. Pelicon kar Dragec pravi; potem so še pozdravili prof. Drago Butković, pa Lojze Jurak in Josip Koščak; čestitke je izrekel tudi župan Jožef Češćut; gabski župnik Jože Jurak pa se je zahvalil g. Komjancu za trud, ki ga je položil v pripravo in izvedbo slavlja. Poudaril je tudi povezavo Slovencev tostran Sotle s Hrvati z onstran reke, ki so nam tako slični, da ne vemo ali bi jim rekli zagorski Slovenci ali Slovincem obsoletski Hrvati. Naj bi ta povezava ostala trajna, kakor naj bi tudi Slovenci ob Soči trajno ostali zvesti svojemu jeziku in narodnosti. Bilo je res zanimivo, da ste se srečala ob mizi dva Juraka, ki oba izhajata iz istih krajev, čeprav delujeta vsak na drugem koncu domovine. Zadnjo besedo je izrekel g. župnik Komjanc, očividno vesel, da je vse slavje tako pristrčno poteklo.

Popoldne ob petih so bile v Sovodnjah še litanije, nakar so se nekateri gostje in pevci še ustavili pri Danilu Cotiču. Se isti večer se je g. zlatomašnik v družbi sobratov vrnil v Zagreb, med domačini pa je zapustil prelep spomin, ki bo v Sovodnjah še dolgo ostal močan in živ. - jk

Življenje in delo mlade pevske skupine

Ugotovljeno je, da je vsak mladinski zbor podvržen stalni številčni spremembi in to zaradi odraslosti, zaradi mutacije ali zaradi drugih interesov. Pri odraslih zborih lahko govorimo samo o številčnosti in večjem ali manjšem veselju do peja. V mislih imam namreč amaterske zborove. Pri mladinskem zboru se pa sestav menja iz leta v leto. Posledica tega je, da mora vsak mladinski zbor začeti vsako leto od začetka, kakor bi bila to njegova prva vaja.

Ugotovljeno je, da so mladinski zbori rastlinjak, iz katerega črpajo odrasli zbori svoje nove, pomlajene moči. Priznati seveda moramo, da prestop v odrasle zbor ne stoočstoten. A to je razumljivo, ker je ta prestop pogojen od raznih dejavnikov, med katerimi ni zadnji ta, da se del teh pevkov utaplja v potrošniško pevsko izživljanje. Vzrok temu je lahko tudi zamenjava študija, ki mlademu človeku odpira novo družbo in ga istočasno oddaljuje od prvotne za zborovsko petje odprte družbe. Nekateri pa vendar ostanejo in ti okrepijo z novimi mladimi silami odrasle zborove.

Opaziti je, da je največja sprememba v mladini med 13. in 18. letom. To je pet let, ki lahko popolnoma spremenijo mišljenje mladega človeka. Odkril je namreč nove interesne enote in se jim včasih podzvestno podložil. Ta petletni presek je tisti, kateremu bi bilo treba posvetiti več skrb. Dejstvo je namreč, da bomo videli mladega človeka, do 13. leta starosti, še v mladinskih zborih. Videli bomo kakšnega posameznika, ki je dovršil 18. leto, v kakem zboru odraslih, a velika večina se bo v dobi petih let popolnoma oddaljila, če ne sploh odtujila. To je ugotovitev, kateri smo prisiljeni posvetiti več skrb.

Tretjo stopnjo pri delu pa sestavljajo stari ljudje. Pletejo košare in preproge iz rogoznice, popravljajo orodje, obdelujejo les. Stare žene pa morajo skrbeti za otroke skupnosti, pripovedujo jim o junaških vzgledih ter jih tako navajati k revolucionarnemu duhu.

Spomladi leta 1976 (čas suhe vročine) je na delu veljal sledeči dnevni red: delo od 5. do 10. ure jutraj. Potem lažje delo na prostem in kosilo. Normalno delo prične spet ob tretji uri popoldne in traja do 6. ure. Kjer je električna razsvetljava, se dela tudi ponoči. Obeduje se na kraju dela (da se prištedi na času, pravi radio). Za kuhanje riža so določene posebne skupine, ki nosijo hrano na delovno mesto.

Vsak večer se delavci zberejo, da razmišljajo o svojem delu in napravijo zaključke za naprej. Trenutno se zdi, da je vse gospodarsko dogajanje v Kambodži osredotočeno na poljedelstvo. Proizvajati čim več riža, to je vsakdanje geslo, ki nima samo gospodarskega pomena, temveč tudi moralni in revolucionarni. »Kdor obdeluje zemljo — ponavlja radio — spoznava resnično vrednost stvari.



tržaške novice

Jugoslovanski uspeh na festivalu fantastičnega filma

Jugoslavija je s filmom Krsta Papić »Izbavitelj« (Rešitelj) zmagala na 15. mednarodnem festivalu znanstveno-fantastičnega filma v Trstu. Papićev film je bil nagrajen z zlatim asteroidom, ki je namenjen najboljšemu celovečernemu filmu. Kritika se je zelo dobro izrazila o tem delu. Izven konkurence je doživel uspeh tudi dokumentarist Aleksander Ilić.

Čestitke maturantom

Uspešno so opravili maturo naši vaščani iz Sv. Križa pri Trstu: Sandro Gruden, Pavel Košuta, Bogdan Kralj, Ingrid Lozar, Susy Lozar, Vilma Magajna, Mavricij Tence, Vrtnarice: Vladimira Guštin in Silva Tretjak. Vsem maturantom želi uspešen nadaljnji študij in uspešno uveljavitev v življenju sekcija Slovenske skupnosti »Kristjan Tence«, Sv. Križ.

Odprto pismo tržaškemu županu

Prejeli smo s prošnjo za objavo: Podpisani vaščani iz Sv. Križa v tržaški občini vas želimo seznaniti s sledečimi pripombami, ki so po našem mnenju v nasprotju z nameni in smernicami variante št. 25 splošnega regulacijskega načrta. — Spricho dejstva, da v naši vasi primanjkuje najmanj sto novih stanovanj, kar povzroča hude socialne nepravilnosti: nove dru-

žine, ki so prisiljene živeti v slabih razmerah skupno s sorodniki, previsoke najemnine za nova stanovanja, zdravstveno neustrezne stanovanjske razmere zlasti za otroke, promiskuiteta, mladi pari, ki se zaradi omenjenih razmer ne morejo poročiti ter še druge podobne posledice.

— Upoštevajoč, da omenjenih razmer občina v zgoraj omenjenem dokumentu ni upoštevala, kakor tudi ni upoštevala prošnj trinaestih lastnikov zemljišč iz naše vasi, ki so zaprosili za gradbeno dovoljenje v njeni neposredni bližini (prošnja je bila vložena preko konzulte za Zapadni Kras v novembru 1975), se obračamo na

Kapela bl. p. Leopolda Mandića v Trstu

Prijatelji in častilci bl. p. Leopolda so se te dni spominjali 35-letnice smrti tega svojega zavetnika. Umrli je namreč 30. julija 1942 v Padovi. Pred nekaj meseci smo obhajali prvo obletnico njegove proglasitve blaženim (2. 5. 1976). Mnogi že upajo na njegovo skorajšnjo kanonizacijo ali proglasitev svetnikom. Zdi se, da ni večjih težav. Tudi čudeži, ki so za to potrebni, da Cerkev slovesno prizna nekoga vrednega te najvišje stopnje popolnosti, so menda že potrjeni in sprejeti.

Ko se torej tudi slovenski verniki veselimo, da bomo imeli kmalu na oltarju novega slovanskega svetnika in obenem apostola duhovnega ekumenizma, ki nas bo opozarjal na delo za edinost v Cerkvi in v svetu, imamo odslej še nov razlog za skupno veselje. Že nekaj časa se v Trstu naznanja nov bogoslužni prostor, ki bo nosil ime po p. Leopoldu. Mnogi so v ta namen že dali svoj prispevek, zlasti članice in člani ACM.

Danes lahko damo vsem prijateljem in dobrotnikom razveseljivo vest, da postaja kapela p. Leopolda v Trstu že gotovo dejstvo. Pretekle dni je namreč prišlo do podpisa uradne listine, s katero je bila pri Domju, v ricmanjski župniji, na področju dolinske občine, kupljena primerna stavba, ki bo lahko v kratkem preurejena v bogoslužni prostor, kateri bo služil tudi kot ekumensko središče ali Vzhodni dom in bo obenem na voljo našim ljudem pri Domju za vse njih pastoralne potrebe.

Gre torej za področje, katero velja že za tržaško predmetje in leži sredi industrijske cone ki daje kruha skoraj 10.000 delavcem ter njihovim družinam. Že skoraj četrt stoletja se služba božja vrši v šolskih prostorih. Sedaj bo dana možnost, da pridejo verni ljudje do svojih prostorov. V bodočnosti, če bodo razmere ugodne, bo lahko prišlo tudi do gradnje nove cerkve, posvečene p. Leopoldu. Obenem bo končno prišel do svoje strehe naš Vzhodni dom ali ekumensko središče, ki sicer že več let obstaja v Trstu, vendar brez primernih prostorov.

Nakup stavbe so deloma omogočili prvi darovi prijateljev in častilcev p. Leopolda, zlasti onih včlanjenih v ACM. Vendar se je morala župnijska cerkev sv. Jožefa v Ricmanjih kot pravna oseba uradno vknjižiti na to stavbo. Potrebno je bilo najeti večje posojilo, da je bila župnija kos visokim stroškom, ki so bili povezani z nakupom gradbenega zemljišča na industrij-

nice, muzeji, vzgojni zavodi, češ da so bili »proizvod meščanske, pokvarjene in nazadnjaške kulture«. Zato so bili odstranjeni vsi nekdanji profesorji in študentje. Mnogi fizično, drugi pa s tem, da so bili poslani na riževa polja. Ne prosveta, ne kultura, kar danes edino velja, je poljedelska proizvodnja in revolucionarna vzgoja.

VSI BI RADI ZBEŽALI

Današnje razmere v ljudski republiki Kambodži spominjajo na čase faraonov, ki so v ljudeh videli poceni delovno silo in jo izkoriščali do onemoglosti; spominjajo pa prav tako na kazenska sovjetska taborišča v Sibiriji, ki jim je pisatelj Solženicin dal vzdevek »otočje Gulag«.

Vsakdo izmed beguncev ima svojo tragično zgodbo, ki pa ji le redko kdo prisluhne. Zdi se, da to, kar se dogaja v Kambodži, svetovne javnosti ne vznemirja, kvečjemu jo nadleguje, kajti take zgodbe so očitek vesti. »Vsi bi radi zbežali iz Kambodže, če bi bilo mogoče,« je dejal bivši kapetan kamboške armade Pok Jan. »Le kaj delajo Združeni narodi, ko prejema te novice? Zdi se, da je pogovor o tepta-

vas, v okviru diskusije pripomb k varianti urbanističnega načrta, da bi primerno razširili gradbeno območja v neposredni bližini naše vasi, tudi zaradi tega, da bi ohranili kulturno povezavo in socialno vaško skupnost ter da bi tako rešili pereče socialne probleme, ki postajajo v naši vasi iz dneva v dan bolj hudi. Nova gradbeno področja so namreč predvidena predvsem v bregu, v ozkem pasu pod železnico, zelo daleč od središča vasi, kar hudo moti njeno kulturno in družbeno enotnost.

Prav tako vas opozarjamo na to, da je načrt popolnoma pomanjkljiv kar se tiče načrtovanja zemljišč za nadaljnji gospodarski ter gospodarsko-obrtniški razvoj vasi; povsem namreč primanjkuje površine z obrtniško namembnostjo.

Vsled tega vas naprošamo, da ob diskusiji pripomb upoštevate tudi od nas navedene razloge, ker bi drugače hudo prizadelo že itak slabe socialne razmere, v katerih živi naše prebivalstvo.

(Sledijo podpisi)

skem področju. Še novi stroški so predvideni v bližnji bodočnosti za preureditev omenjenih prostorov v bogoslužne in sploh pastoralne namene.

Ko se torej dobrotnikom toplo zahvaljujemo za dosedanje dragoceno pomoč, se jim še vnaprej prijazno priporočamo. Veseli bomo, če se bodo dosedanjim dobrotnikom pridružili še novi, da bomo mogli biti kos vsem obveznostim, ki smo si jih naložili. Pomoč lahko pride tudi v obliki posojila, ki ga župnija nujno potrebuje že v prihodnjih dneh.

Zdi se nam, da bi morala biti solidarna z nami vsa naša skupnost. Saj gre za delo, ki se bo v bodočnosti bogato obrestovalo in postalo kot novo versko in kulturno središče vir blagoslova in napredka za vse naše ljudi.

Veliko se govori o Trstu, češ da je poklican kot mostič med Vzhodom in Zahodom... Tudi p. Leopold si je želel na Vzhod. Pot ga je večkrat vodila v Trst in preko Trsta. Tu, v našem mestu je imel in še ima sorodnike. Vendar ga je pot peljala iz Trsta dalje: v Koper, v Zader, na Reko. Rad bi še dalje, da bi vsem prinesel oznanilo ljubezni in miru. Nekaj njegovega duha hočemo ohraniti tudi v Trstu in ga posredovati bratom Zapada in Vzhoda.

Zato mislimo, da bo p. Leopold vesel in zadovoljen tega svojega doma pri nas, po katerem hoče na nek način nadaljevati svoje poslanstvo edinosti v Cerkvi in med nami. S tem bo prišla do izraza tudi Slomškova zamisel o bratstvu, ki sloni na nauku in delovanju sv. bratov Cirila in Metoda, ki sta prva pri nas združevala Vzhod in Zahod v čudovito enoto vere in kulture.

Apostolstvo sv. Cirila in Metoda, ki to dragoceno dediščino posreduje in ohranja med nami že dobro stoletje, poklanja danes to svoje novo darilo Cerkvi in narodu, v prepričanju, da s tem nadaljuje Slomškovo poslanstvo, ki naj še poznejšim rodovom prinaša »luč in ključ do zveličavne omike«.

Apostolstvo sv. Cirila in Metoda v Trstu
duh župnija sv. Jožefa v Ricmanjih

Na Altenbergu pri Kölnu v ZR Nemčiji so se zbrali cigani na svojem drugem mednarodnem romanju. Udeležil se ga je tudi nadškof Clarizio iz Rima, ki vodi papeški urad za »ljudi na potovanju«. Ciganom je prebral papeško poslanico, v kateri jih sv. oče Pavel VI. vzpodbuja, naj bodo glasniki sprave med ljudmi.

nju človečanskih pravic v OZN prepovedana stvar.«

(Konec prihodnjič)

Slovenske sobotne šole

Po slovenskih farah v ZDA delujejo sobotne šole. Pri Sv. Vidu v Clevelandu imajo v taki šoli osem razredov. V osmem razredu je bilo letos 12 otrok. Za te je Liga Slovenskih Amerikancev iz New Yorka pripravila majhne nagrade.

Konec maja so končali šolsko leto tudi pri Sv. Jožefu v Jolietu (Illinois) in sicer z materinsko proslavo. V Chicagu pa imajo pri Sv. Štefanu Slomškovo sobotno šolo.

Slovenske prosvetne ure v New Yorku

Prirreajo jih na fari sv. Cirila, ki je lansko leto praznovala 60-letnico obstoja. Pri teh urah imajo predavanja, nastope — letos jih je obiskal Slovenski oder iz Toronta —, gledali so film »Cvetje v jeseni«. Nastopajo pa tudi slovenski otroci, ki jih vodi in pripravlja Cirila Saksida.

Vietnam in Kambodža v mraku nove diktature

(9)

Tudi v Kambodži je torej partija, ki je nastala iz najbolj divjega zakona sovjetskega in kitajskega marksizma naredila iz ljudi bitja brez volje, moralno ponižane in štrke, ki so zmožni vsak hip obtožiti sebe vsakega zločina in dejanja, ki ga Organizacija njim naprti.

Delo je organizirano v treh stopnjah. Prva je mladina nad 14 leti, ki se ni poročena. Njej se zaupa najtežja dela in se jo pošilja od mesta do mesta, kjer delo zahteva njeno prisotnost.

Drugo stopnjo organiziranega dela sestavljajo poročeni ljudje in samski srednje starosti. Velja načelo, da česar je zmožen mož, je zmožna tudi žena. Samo noseče žene od sedmega meseca in doječe žene smejo opravljati manj težko delo, niso pa od dela oproščene.



S seje goriškega občinskega sveta

Zadnji ponedeljek 1. avgusta se je na svoji predzadnji poletni seji sestal občinski svet v Gorici. Na dnevnem redu je bila cela vrsta vprašanj redne uprave, razprava o deželnem urbanističnem načrtu in razna vprašanja kulturnih ustanov.

V začetku seje je svetovalec SSK dr. Paulin zahteval pojasnila glede napeljave metana v okoliške predele goriške občine. Pristojni odbornik dr. Luciani je nato pojasnil, da je za te napeljave že predvidena vsota. Tako je v programu 204 milijonov lir za Standrež in 280 milijonov lir za Podgoro. V zvezi s problemom vrta v Standrežu občinska uprava zaenkrat še ne more ukrepati, ker so pristojne oblasti odgovorile, da morajo počakati do končne usode ustanove ONAIRC.

Občinski svet je nato med drugim razpravljal o zadevi deželnega urbanističnega načrta ter sprejel ob koncu ustrezno resolucijo. Proti sta glasovala samo dva svetovalca Slovenske skupnosti in to zato, ker ostale skupine niso sprejele dopolnilnega popravka v zvezi z obrambo zemlje oz. uporabe zemljišča sedanjega letališča za infrastrukture in poljedelstvo.

Med raznimi podporami kulturnim ustanovam v Gorici je nato občinski svet soglasno izglasoval ustrezno podporo Zvezi slovenske katoliške prosvete ob dvejetletnici »Cecilijanke«. Razne podpore so nato prejele še nekatere druge zborovske in kulturne skupine.

Nastop folklornih skupin v Gorici

V športni dvorani na Kornu v Gorici je bila v soboto 30. julija zvečer folklorna prireditev, ki so jo prejšnja leta prirejali v Tarčentu. Nastopili so godci, pesalci in pevci iz šestih držav: iz Jugoslavije (folklorna skupina »Karavanke« iz Trbiča na Gorenjskem), Avstrije (»Edelweiss« iz Celovca), Poljske (Zakopane), Francije (Confolens), Nepala (Katmandu) in seveda Italije (Latina, Alatri, Assemini in Forlì).

Naslednji dan so folklorne skupine iz 18 držav (Italija, Jugoslavija, Ogrska, Francija, Avstrija, obe Nemčiji, Nizozemska, Belgija, Irska, Poljska, Romunija, Bolgarija, Švedska, Mehika, Turčija, Nepal in Japonska) napravile pohod po osrednjih mestnih ulicah. Te skupine bodo nastopile tudi na folklornem festivalu »Europa dei cuori«, ki poteka v glavnih središčih naše dežele.

Nov dom za ostarele občane

V soboto 30. julija je goriški občinski zavod (ECA) preselil svoje oskrbovance iz dotrajanega starega poslopja v ul. Baia-monti v obnovljene prostore bivšega hotela Pri treh kronah v nekdanji Gosposki ulici (sedaj ul. Carducci). V novih prostorih se je zaenkrat nastanilo kakih 50 starejših ljudi, ki bodo imeli na voljo dve do štiri postelje sobe, kar je gotovo velik napredek v primeri s prejšnjimi skupnimi spalnicami v ul. Baia-monti. Petnajst oseb bo vsak dan prejemale v novih prostorih,

ki so odprtega tipa, to se pravi tudi za občane, ki sicer ne živijo znotraj ustanove, tople obroke hrane, ki jo bodo pripravljali v zavetišču v Ločniku.

Goriška občinska socialna služba oskrbuje sedaj poleg zavetišča Pri treh kronah še dom upokoencev v Ločniku, zavod Lenassi, otroške jasli bivše ustanove ONMI, posebne družinske skupine v ul. V. Veneto in 26 otroških vrtcev.

Podgorska predilnica v krizi

Celotno področje italijanske tekstilne industrije je zajela kriza; tudi podgorska predilnica ni izjema v tem oziru. Na notranjem tržišču uporaba tekstila upada, to se pravi, da Italijani kupujejo manj blaga, bolj štedijo pri oblačenju. Tudi v izvoz gre manj blaga kot prej. Zaradi tega je v skladiščih zmeraj več tekstila.

To se dogaja tudi v podgorski predilnici, čeprav je tehnološko zelo modernizirana. Ker blago ne gre, je vodstvo predilnice sklenilo, da bo od 5. septembra do 31. oktobra delalo 800 delavcev le po tri dni v tednu, ostale tri dni bodo uživali brezposelno podporo (cassa integrazione). Vodstvo upa, da se bo v tem času položaj popravil, vendar sindikati dvomijo, da bo to res. Zaskrbljeni so tudi, ker je vodstvo tovarne za prihodnjih pet mesecev izključilo vsako zaposlovanje novih delavcev. Podgorska predilnica zaposluje 1.800 oseb.

Srebrna maša v Doberdobi

Doberdobski župnik Anton Lazar bo v nedeljo 7. avgusta obhajal srebrno mašo v svoji župniji. Jubilej bo združen s praznikom Marije Snežne, ki se vsako leto praznuje v Doberdobi. Sv. maša bo ob 19.30.

Romanje v Drežnico

Verniki goriške slovenske duhovnije smo tudi letos v nedeljo 31. julija poromali v Drežnico ob podnožju mogočnega Krna. Vreme sicer ni bilo naklonjeno in muhasti dež nam je zastlil pogled v »planinski raj«. V drežniški cerkvi pa je bilo prijetno domače, saj so nas Drežničani toplo sprejeli že pred cerkvijo. Ob 10. uri je imel msgr. dr. Fr. Močnik sv. mašo, med katero je prepeval drežniški cerkveni zbor.

Drežniška cerkev je bila sezidana leta 1911. Krasijo jo lepe freske in zlasti barvna okna, izdelana v Innsbrucku, ki so jih darovali posamezniki in razne bratovščine. Tudi oltar je izredno lep, prava umetnina. Še bolj pa oltar pridobi na vrednosti, če pomislimo, da ga je darovala preprosta drežniška družbenica Kati Čuš, ki je trdo delala kot služkinja v Gorici in vse svoje prihranke darovala za ta oltar. To je brez dvoma njen najlepši spomenik.

Cerkev je posvečena presv. Srcu Jezusovemu. Nad njo čudežno bedi božja dobrota. Ne v prvi ne v drugi svetovni vojni ni bilo poškodovana in tudi lanske potrešne sunke je niso prizadeli. Hiše v vasi spodaj so bile vse bolj ali manj hudo poškodovane, zlasti v septembru, cerkev pa je vsemu temu kljubovala.

Pot nas je peljala dalje v Idrijo, kjer so nam postregli s tradicionalnimi žlikrofi. Znova smo obiskali idrijsko cerkev, ki je pravi biser skladne lepote in slovenske umetnosti. Sedanje oblasti so prejšnjo cerkev dale porušiti, Bog pa si je našel še lepše domovanje po zaslugi vernega ljudstva. Viharni oblaki so nas nato spremljali vse do doma, le nad morjem nam je roznata zarja obetala lepši dan. - Z. P.

Smrtna nesreča v Doberdobi

V cvetu mladosti je v soboto 30. julija izgubil življenje 13-letni Mario Lavrenčič iz Doberdobi. Ko se je vračal z bratom Hadrijanom od Doberdobskega jezera, je izgubil na motornem kolesu ravnotežje, oplazil brata in treščil na asfaltno cestišče, kjer je obležal v krvi. Mimo vozeči avtomobilist ga je hitro pobral in odpeljal v tržiško bolnišnico, a ni bilo več pomoči. Mario Lavrenčič je letos končal prvi razred srednje šole v Gorici. Staršem, bratu in sestri izrekamo iskreno sožalje.

Osebnostne spremembe v koprski škofiji

Bajec Pavel, nedeljski kaplan v Tolminu gre za kaplana v Kobaridu.

Benedetič Jožko, spiritual v Vipavi, sprejme župnijo Solkan.

Božič Božidar, župnik in dekan v Dekanih, sprejme župnijo Šmihel-Dolane.

Bratina Pavel gre za župnijskega upravitelja na Vojsko.

Cek Stefan, župnik in Smarju, sprejme župnijo Dekani.

Hlad Ivan, župnijski upravitelj v Čepovanu, sprejme soupravo župnije Lokovec.

Jakopič Marjan, kaplan v Komnu, sprejme župnijo Kamnje.

Kavčič Franc, nedeljski kaplan na Mostu, gre za kaplana v Ilirsko Bistrico.

Klinkon Karel, župnik v Gorenjem polju, se naseli v Tolminu.

Kobal Danilo, kaplan v Solkanu, gre za kaplana v Komen.

Kragelj Jožko, župnijski upravitelj v Marjinem Celju, sprejme župnijo Vrtojba.

Lapajne Vinko, nedeljski kaplan v Dornberku, gre za kaplana na župnijo Sv. Odršenika v Novi Gorici.

Ličen Jože je razrešen souprave župnije Pridvor (Sv. Anton).

Markežič Marjan, nedeljski kaplan v Trnju, gre za kaplana v Koper.

Melink Branko ostane študent filozofije in postane nedeljski kaplan v Dornberku.

Milharčič Alojzij, nedeljski kaplan v Črnem vrhu, gre na študij v Rim.

Paljk Vinko, nedeljski kaplan v Sežani, postane kaplan prav tam.

Pavlin Martin, župnijski upravitelj v Lokovcu, postane župnijski upravitelj na Banjšicah ter sprejme v soupravo Kal nad Kanalom.

Pegan Jože, kaplan v Koprju, gre za žup. upr. v Gorenje polje ter prevzame soupravo Marijinega Celja in vikariata Zapotok.

Premrl Janez, žup. upr. v Slivju in soupravitelj Brezovice, gre v župnijo Trnje.

Pulec Bruno, žup. upr. na Kojškem in soupr. Podsobotina in Cerovega, gre v žup. nijo Grgar ter sprejme v soupravo župnijo Bate.

Msgr. Simčič Andrej, župnik in dekan v Solkanu, obdrži župnijo Trnovo in vikariat Ravnic.

Sorč Ciril, licenciat teologije, zapušča Vojsko ter gre za spirituala v malo semenišče v Vipavi.

Savljč Adolf, žup. upr. na Šentviški gori in soupr. Pečin in Ponikev gre v Kojško in prevzame v soupravo Podsobotin in Cerovo.

Skarabot Mirko, žup. upr. v Levpi, se razreši souprave župnije Kal nad Kanalom.

Spacapan Bogdan, žup. upr. v Trnju in soupr. župnije Šmihel-Dolane, gre v Pridvor in prevzame v soupravo Marežice.

Štrukelj Anton, duhovnik ljubljanske nadškofije, pride za prefekta v malo semenišče v Vipavi.

Štrukelj Zdenko, kaplan v Ilirski Bistrici, gre za žup. upr. v Slivje ter prevzame v soupravo Brezovico.

Vidrih Gabrijel, novomašnik, gre za nedeljskega kaplana v Most na Soči.

Vončina Izidor, žup. upr. v Grgarju in soupr. Bat gre na Šentviško goro ter sprejme v soupravo župniji Pečine in Ponikev.

● V Avstriji so 24. julija praznovali nedeljo sv. Krištofa, ki je zaščitnik voznikov motornih vozil. Iz hvaležnosti za božje varstvo na vožnji je vsako leto na Krištofovo nedeljo nabirka za nabavo motornih vozil za kilometre srečne vožnje en groš (stotinka avstr. šilinga, tj. pol lire). Lani je bilo na ta način nabranih 7 milijonov šilingov. Iz akcije sv. Treh kraljev, ki jo izvajajo otroci, je bilo priloženih 5 milijonov šilingov. S temi dvanaestimi milijoni je bilo moč nabaviti za misijone 188 motornih vozil.

Posredovanje Slovenske skupnosti za zadeve števerjanske občine

Deželni svetovalec Slovenske skupnosti dr. Drago Stoka se je te dni sestal z deželnima odbornikoma za industrijo Stopperjem in za kmetijstvo Del Gobbo ter jima prikazal perečo zadevo okoli Prevala, ki postavlja števerjanski občinski upravi velike težave. Svetovalec SSK se je odločno zavzel za to, da bi tudi deželna uprava podprla stališče števerjanske občine in s tem zavarovala kmetijske in ekološke potrebe občine.

Nabor za policijske stražnike

Notranje ministrstvo (Direzione generale della P.S.) je razpisalo redni državni nabor za 4.000 gojencev-policiistov (guardie di pubblica sicurezza) in še posebej vpoklic gojencev-policiistov za sledeče dežele: Piemont, Liguria, Veneto, Trentino-Gornje Poadižje, Lombardia, Emilia in Romagna.

Za prijavo se lahko vsakdo zgleda na najbližnjem policijskem poveljstvu (Comando di Polizia). Tu bodo preizkusili njegove psihofizične in kulturne sposobnosti in če sprejet, bo poslan v nadaljnje šolanje v policijske šole. Ko bo dosegel imenovanje med policijske straže in bodo ugotovili njegove sposobnosti, bo potom poslan na nadaljnjo strokovno izpopolnitev, da bo lahko sprejel službo policijskih straž ali v posebnih uradih z elektronskimi napravami, v administraciji ali kot policist na mejnih prehodih, na vlakih in po cestah, kot fotograf, risar ipd. Vsakdo si bo lahko izbral službo v deželi, ki mu najbolj odgovarja. Ta služba bo nadomeščala obvezno vojaško službo.

Z imenovanjem med policijske stražnike bo čista mesečna plača znašala 309.500 lir, s prvim obrokom v znesku 250.000 lir in z nagrado za vpoklic v znesku 850.000 lir.

Za nadaljnje podrobnosti naj se zainteresirani obrnejo na prefekturo, na občino ali pa na deželno poveljstvo policijskih straž kakor tudi na kvesturo in policijski komisariat v Trbiču in Gradežu.

OBVESTILA

Duhovne vaje za slov. duhovnike bodo v domu duhovnih vaj »Le Beatitudin« v Trstu 29., 30. in 31. avgusta. Začetek 29. avgusta ob 9. uri. Vodi jih bo provincial slovenskih frančiškanov p. Polikarp Brolih. Prijavite se pri dr. L. Škerlu, tel. 211286 ali v domu duhovnih vaj, tel. 566244.

Romarji v Fatimo naj bodo 17. avgusta ob 6.30 na letališču v Ronkah. Iz Trsta vozi direktni avtobus, ki odhaja ob 6. uri. Zadnja navodila so bila razposlana vsem udeležencem. Kdor jih ni prejel, naj se takoj oglasi. Tudi iz Gorice vozi manjši avtobus ob 6. uri izpred turistične agencije Appiani na Corsu Italia. Prevoz vrši podjetje Zotter.

Župnija Gabrje-Vrh priredi tudi letos svoje vsakoletno romanje, združeno z obiskom privlačnih krajev. Letos bo pot vodila po Val Celina do bivšega jezva Vaionta, kjer si bomo ogledali kraj tragedije. Nato mimo Belluna, Agorda do Alleghe, kjer je božja pot. Postanek in kosilo. Nato prek prelaza Falzarego (2118 m) v Cortino d'Ampezzo. Povratek prek Cadore po dolini reke Piave mimo jezera S. Croce do Conegliana, nato po avtocesti domov. Cena na osebo 6.000 lir. Odhod v soboto 3. septembra ob 5.30 s Travnika za udeležence iz Gorice, ob 5.45 iz Gabrije, ob 6. uri z Vrha. Prijavite se čimprej, da bomo vedeli naročiti eden ali dva avtobusa. Prijave sprejema iz prijaznosti tudi uprava našega lista. Vodi g. Jože Jurak.

Ljudska stanovanja. Goriška občina je razpisala natečaj za deset ljudskih stanovanj v ul. Garzarolli. Prošnja na posebnih obrazcih, ki naj jih zainteresirani dvignejo na protokolnem uradu na občini ali pa na Avtonomnem zavodu za ljudske hiše v ul. Pitteri, je treba vložiti do 30. sept. letos.

Izšel je »Števerjanski vestnik« za julij 1977, ki pa nosi številko 6. V njem najdemo poročilo o letošnjem VII. zamejskem festivalu domače glasbe, besedilo zmagovalne popevke »Življenje je vrtljak«, izid šolskih uspehov mladine iz števerjanske občine, poročilo o izredni seji števerjanskega občinskega sveta 18. julija v zvezi s problemom izkopavanja glin na Prevalu, dve bodici v zvezi z zadnjim festivalom, članek »Mi in splav« ter izraze sožalja ob prerani smrti Slavice Bučinel por. Komjanc.

Božjepotna cerkev na Repentabru vabi Marijine častilce, da na praznik Marijinega vnebovzeta 15. avgusta obiščejo to romarsko cerkev. Zjutraj bosta dve sv. maši, ob 8. in 10. uri. Popoldanska pobožnost se bo začela s sv. mašo ob 16.30 in končala s slovesnimi petimi litanijami.



Casnikarski programi ob nedeljah: Poročila ob 8., 12., 19; kratka poročila ob 11., 14; novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 11., 14., 19.15. Ob 8.30 kmetijska oddaja ob 9. sv. maša.

Casnikarski programi od ponedeljka do sobote: Poročila ob 7., 10., 13., 15.30, 19. Kratka poročila ob 9., 11.30, 17., 18. Novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 8., 14., 19.15.

Spored od 7. do 14. avgusta 1977

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 8.45 Vedri zvoki. 10.30 Orkester. 11.05 Mladinski oder: »Encele-bencele«. 11.35 Nabožna glasba. 13.00 Vanek in Dreček. 13.15 Slovenske ljudske pesmi. 14.05 Operetna in lahka glasba. 15.00 Nedeljsko popoldne.

Ponedeljek: 8.05 Tjavidan. 9.30 Obletnica tedna. 9.40 Koncert. 14.10 Roman v nadaljevanjih: »Dim«. 14.30 Glasba na našem valu. 17.05 Deželni orkestri. 18.05 Cas in družba. 18.25 Slovenski zbori.

Torek: 8.05 Tjavidan. 9.30 Nekoč je bilo. 9.40 Koncert. 14.10 Roman: »Dim«. 14.30 Glasba na našem valu. 16.30 Za najmlajše. 17.05 Slov. glasbeni mojstri. 18.05 S Plečnikom po Italiji. 18.15 Zborovska glasba.

Sreda: 8.05 Tjavidan. 9.30 Slovenske žene. 9.40 Koncert. 14.10 Roman: »Dim«. 14.30 Glasba na našem valu. 16.30 Za najmlajše. 17.05 Deželni solisti. 18.05 »Prijateljski glasovi«, drama.

Četrtek: 8.05 Tjavidan. 9.30 Nekoč je bilo. 9.40 Koncert. 14.10 Roman: »Dim«. 14.30 Glasba na našem valu. 16.30 Za najmlajše. 17.05 Klavirski koncert. 18.05 Obrazi slov. povojnega pripovedništva. 18.20 Primorska poje 77.

Petek: 8.05 Tjavidan. 9.30 Potresi v zgodovini naše dežele. 9.40 Koncert. 14.10 Roman: »Dim«. 14.30 Glasba na našem valu. 16.30 Za najmlajše. 17.05 Deželni skladatelji. 18.05 Gradovi na Goriškem: Števerjanski grad. 18.20 Domači zvoki.

Sobota: 8.05 Tjavidan. 9.30 Nekoč je bilo. 9.40 Koncert. 14.10 Roman: »Dim«. 14.30 Tekmujte s Petrom! 15.35 Poslušajmo spet. 17.05 Iz Beethovnovih del. 18.05 »Vila ob jezeru«, dramatisiran roman. 18.45 Vera in naš čas.

Svetovno prvenstvo jadrnic

»optimist«

Te dni poteka v zalivu med Koprom in Ankaranom svetovno mladinsko prvenstvo jadrnic razreda »optimist« (I.O.D.A. '77). Udeležuje se ga 165 tekmovalcev, predvsem iz Evrope, iz drugih celin pa iz Tajske, ZDA, Argentine in Brazilije.

Kot priprava na to prvenstvo je bilo pred dvema tednoma v istem zalivu republiško prvenstvo za »optimiste« in »kadete«. Med »optimisti« je zmagal italijanski tekmovalac Ascoli, med »kadeti« pa sta bila najboljša Majstorović in Maleš iz Splita. »Optimisti« so najmlajše jadrnice na tekmovalnih. Razmah te vrste športa se je med jugoslovanskim jadrlnim športom začel šele pred par leti. Od tedaj pa je njihov število že toliko naraslo, da so tokrat priredili svetovno prvenstvo in sicer v organizaciji jadrlnega kluba »Jadro« iz Kopra.

DAROVI

Za sklad Katoliškega glasa: Palmira Vidmar 2.000 lir.

Ob 50-letnici trdnice Terpin v Števerjanu in Gorici daruje njen ustanovitelj Franc Terpin za Alojzijeve in za Zavod sv. Družine po 100.000 lir.

Na romanju po južni Franciji so v tretjem avtobusu nabrali za lačne po svetu 34.800 lir in 150 dinarjev; za novo stolnico v Skopju 17.400 lir in za ACM v Gorici 17.400 lir.

Slava Fučka ob bratovi smrti v dobrodelne namene 20.000 lir.

Za cerkev v Zgoniku: sovaščanka iz Sela za v spomin pok. Jožeta Ostrouška 5.000; N. N. v spomin istega 7.000 lir.

Za Skupnost Družina - Opčine: družina Milič iz Zagraeca v spomin pok. Jožefa Skabarja 10.000 lir.

Za cerkev na Sv. gori: Ana Slokar 10.000 lir.

Za lačne po svetu: Gorenjka 10.000 lir.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 100 lir, osmrtnice 150 lir, k temu dodati 14 % davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

SLOVENSKO AKADEMSKO DRUŠTVO SKAD GORICA

vabi na

VIII. ŠTUDIJSKO-POČITNIŠKE DNEVE V ŽABNICAH od 13. do 15. avgusta

Predmet letošnjih predavanj in razgovorov bo: »Gledališče«.

Vodopivčeve proslave na Goriškem

Skladatelja Vinka Vodopivca so se ob 25-letnici smrti spomnili v nedeljo 24. julija z lepo proslavo v Ročinju, njegovi rojstni vasi. Ob 17. uri je bila v župni cerkvi sv. maša, pri kateri je ubrano pel mešani cerkveni zbor. Z domačim župnikom so somaševali tudi štirje okoliški duhovniki, proslave pa se je udeležilo okoli 20 duhovnikov, ki so potem skupno z domačimi pevci zapeli pred cerkvijo nekaj najbolj znanih Vodopivčevih narodnih.

Ob tej priložnosti so pripravili tudi Vodopivčev razstavo, podobno oni v Doberdobi, a še nekoliko bolj obogateno z nekaterimi dokumenti. Razstavo je v glavnem pripravil župnik Jožko Kragelj, ki je ob odprtju imel tudi govor, v katerem je zelo dobro orisal delo Vinka Vodopivca ter veliki pomen njegovega dela. Za razstavo je veliko zanimanja in bo odprta do 15. avgusta. Ogleдал si jo je tudi škof dr. Janez Jenko.

Tudi v Kromberku, ki je po Vodopivcu

postal primorskim Slovencem tako znan in priljubljen, so isti dan kot v Ročinju obhajali »Vodopivčev nedeljo«, tokrat slovesneje kot običajno. V župni cerkvi je bila dopoldne ob 9. uri slovesna peta sveta maša, ki jo je daroval domači župnik p. Roman Motorč. Dobro pripravljeni cerkveni zbor je pel Vodopivčev slovensko mašo sv. Katarine in tudi druge pesmi so bile vse Vodopivčeve.

Po maši je p. Roman imel govor in nato so pevci zapeli še pesem Mariji Kromberški, ki jo je zložil Vinko Vodopivec prav za svojo cerkev. Spomenik skladatelju, ki ga je pred župniščem postavil Klub starih goriških študentov, je bil okrašen s cvetjem. Tudi to je zgovoren dokaz, da je na Vodopivca spomin še vedno močan in živ.

Prihodnje leto, ko bo točno stoletnica rojstva tega nam tako dragega skladatelja, mislijo v Kromberku pripraviti večjo proslavo in takrat bo tudi tam razstava. - vp